TELŠIAI

Virginija Ostašenkovienė

Žvalgomieji tyrinėjimai Šviesos g. 7

2007 m. rugsėjo mėnesį ŠAM atliko žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus Telšių senamiesčio (A1397) teritorijoje, Šviesos g. 7. Archeologiškai Telšių senamiestis pradėtas žvalgyti 1981 m. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai vykdyti įvairiose miesto vietose, taip pat ir Šviesos g. (žr. *ATL 2001 metais*, V., 2002, p. 288; *ATL 2004 metais*, V., 2006, p. 208).

Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai vyko Šviesos g. 7 privačiame sklype, kuriame ketinama statyti garažą. Pagal parengtą projektą garažas turėtų užimti 56 m^2 plotą. Garažui vieta numatyta Šviesos g. 7 sklypo P dalyje. Pastato pamatai – tai 20 cm skersmens 9 betono stulpeliai, išdėstyti visu pastato perimetru ir įleisti į žemę iki 1,2 m gylio. Tose vietose, kuriose bus atliekami žemės kasimo darbai, ir buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai, kurių tikslas – nustatyti, ar yra archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis plote, kur bus vykdomos statybos.

Archeologinių tyrimų metu būsimo garažo pamatų perimetru buvo iškasti 7 šurfai tose vietose, kuriose bus įkasti pastato konstrukciją laikysiantys betono stulpeliai. Iš viso ištirtas bendras 6,8 m^2 plotas, surinkti 43 archeologiniai radiniai.

Tyrimų metu šurfuose 1–4, kuriuose įžemis pasiektas 0,95–1,3 m gylyje, aptikti permaišyti sluoksniai. Juose rasta plytų nuolaužų, keramikos, stiklo šukių bei koklių fragmentų. Radiniai datuojami XVIII–XIX a.

Šurfuose 5–7 atsidengė nesuardyti kultūriniai sluoksniai. Juose įžemis buvo pasiektas 50–90 cm gylyje. Ankstyviausias kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVII–XVIII a., rastas šurfe 7. Čia aptikta žiestos keramikos, puodyninių koklių bei žalia glazūra dengto plokštinio koklio fragmentai. Šurfuose 5–6 surinkti archeologiniai radiniai – žiesta keramika, koklių fragmentai bei stiklo šukės – leidžia čia atidengtus sluoksnius datuoti XVIII–XIX a.

The field evaluation at Šviesos St. 7

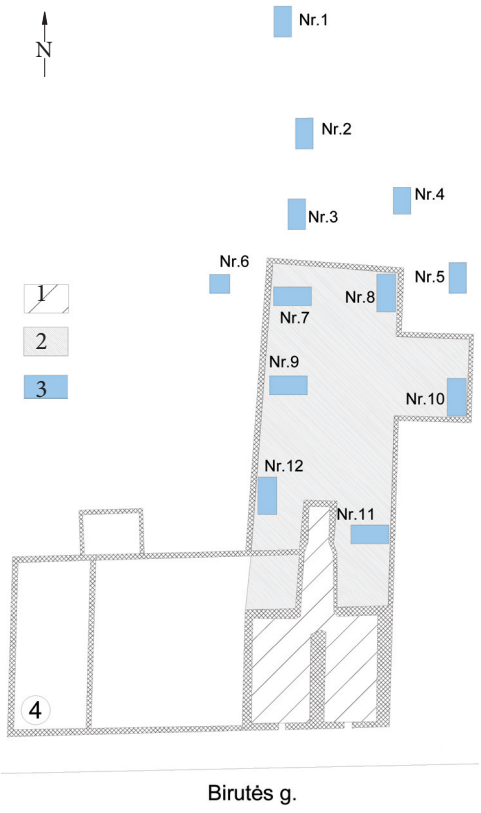
In 2007 the ŠAM conducted an evaluation at the site of a planned garage (56 m^2) at Šviesos St. 7, Telšiai. During the evaluation, 7 test pits (a total area of 6.8 m^2) were excavated at those sites, where the concrete piles supporting the building's construction were to be placed on the perimeter of the future garage's foundation. 43 finds were collected. An undisturbed cultural layer was unearthed in test pits 5–7 but the layers were mixed in the other test pits. The collected finds: thrown pottery, fragments of 'pot-shaped' (*Topfkachel*) and flat stove tiles, and glass shards date to the 17th–19th centuries.

TRAKAI

Vytautas Juškaitis

Žvalgomieji tyrinėjimai Birutės g. 4

2007 m. vykdyti archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai Trakuose, Birutės g. 4. Jų metu ištirta vienuolika 1x2 m dydžio šurfų ir vienas 1x1 m dydžio šurfas. Iš viso tyrinėtas

1 pav. Situacijos planas, Birutės g. 4, Trakuose: 1 – esamas rūsys; 2 – numatomo rūsio vieta; 3 – šurfai. V. Juškaičio brėž.

Fig. 1. Situation plan of Birutės St. 4, Trakai: 1 – existing basement; 2 – location of the foreseen basement; 3 – test pits.

23 m² plotas. Šioje vietoje buvo numatyta pastato rekonstrukcija, kurios metu pastato Š dalyje planuojama įrengti rūsį. Būsimo rūsio vietoje iškasti 6 1x2 m dydžio šurfai. Sklypo Š dalyje ištirti dar 6 šurfai (penki 1x2 m dydžio ir vienas 1x1 m dydžio), siekiant nustatyti šiame sklype esančio kultūrinio sluoksnio intensyvumą.

Sklypo Š dalyje iškastuose šurfuose 1, 4, 5 vertingo kultūrinio sluoksnio neaptikta. ***Šurfe 2*** po XX a. datuojamu kultūriniu sluoksniu, 70–80 cm gylyje nuo esamo žemės paviršiaus aptiktas akmenų grindinys. Po juo fiksuotas įžemis – žvyras. Grindinio nuolydis yra iš P į Š, t. y. į Bernardinų ežero pusę. Archeologiškai vertingų radinių neaptikta. ***Šurfe 3,*** 40 cm gylyje rastas smulkių akmenų grindinys. Jis išliko tik šurfo Š dalyje. Po juo atsidengė įžemis – žvyras. Virš grindinio fiksuotas kultūrinis sluoksnis, datuojamas XX a. ***Šurfe 6,*** 1,2–1,45 m gylyje aptiktas kultūrinis sluoksnis su XVII–XIX a. datuojamais dirbiniais.

Baigus žvalgomuosius tyrimus sklypo Š dalyje, pradėta kasti būsimo rūsio vietoje. ***Šurfo 7*** gylis – 1,8 m. Nuo pat žemės paviršiaus atsidengė 1–1,2 m storio kultūrinis sluoksnis, kuris, sprendžiant pagal tyrimų metu rastus dirbinius, datuojamas XX a. Po juo aptiktas 20–30 cm storio pilkos žemės su smulkiomis griuvenomis sluoksnis. Jame rasta glazūruotų ir neglazūruotų buitinės keramikos fragmentų, datuojamų XVII–XVIII a. Įžemis – žvyras pasiektas 1,3–1,6 m gylyje nuo dabartinio grindų lygio. ***Šurfas 8*** buvo 1–1,1 m gylio. 1–1,1 m storio viršutinė kultūrinio sluoksnio dalis datuojama XX a. Po ja aptiktas sienos, mūrytos iš vidutinio dydžio akmenų, rištų kalkiniu skiediniu, fragmentas. Siena orientuota R–V kryptimi. Įžemis nepasiektas, nes beveik visame šurfo plote aptiktas sienos fragmentas. Tiksliau datuoti sienos dėl tyrimų fragmentiškumo nebuvo galimybių. ***Šurfo 9*** gylis – 1,3–1,4 m. 1,2–1,3 m storio viršutinė kultūrinio sluoksnio dalis datuojama XX a. Šiame sluoksnyje aptikta ir buitinės keramikos fragmentų, datuojamų XVII–XX a. Po juo prasideda įžemis, kurį sudaro smulkus žvyras ir smėlis. ***Šurfas 10*** buvo 1,9 m gylio. Viršuti-

nė 1 m storio kultūrinio sluoksnio dalis datuojama XX a. Po ja aptiktas pilkos žemės su griuvenomis ir XVII–XIX a. buitine keramika sluoksnis. Įžemis – smėlis. ***Šurfo 11*** gylis – 1,8 m. Jame fiksuotas 80 cm storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XX a. Po juo aptiktas pilkos žemės sluoksnis su griuvenomis, XVII–XVIII a. buitine keramika ir kokliais. Jame rastas žalia glazūra padengtas koklis, ant kurio yra 1678 m. data. Įžemis – smėlis. ***Šurfas 12*** buvo 80–90 cm gylio. Viršutinė 15–20 cm storio kultūrinio sluoksnio dalis datuojama XX a. Po ja aptiktas akmenų grindinys. Išardžius dalį grindinio, po juo atsidengė 50 cm storio pilkos žemės sluoksnis su smulkiomis griuvenomis ir XVI–XVIII a. buitine keramika.

The field evaluation at Birutės St. 4

During the 2007 evaluation at Birutės St. 4, Trakai, eleven 1x2 m test pits and one 1x1 m test pit (a total area of 23 m^2) were excavated. A cultural layer with 16th–20th-century finds was discovered during the investigation.

Irma Kaplūnaitė

Žvalgomieji tyrinėjimai Karaimų g. 54A

2007 m. LII MTS vykdė archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus Trakų senojo miesto vietoje (A1783), Karaimų g. 54A. Darbai vykdyti planuojamo statyti namo vietoje. Ištirti 8 šurfai, bendras 28,6 m^2 plotas.

Sklype Karaimų g. 54A gausu XX a. antroje pusėje klotų komunikacijų, tačiau tyrimų metu aptiktas ir nesuardytas iki 2 m storio kultūrinis sluoksnis, kuriame rasti XVI a. pabaiga – XVIII a. pradžia datuojami radiniai (buitinė bei statybinė keramika).

Šurfuose 1–4 bei 6–7 kultūrinis sluoksnis suardytas XX a. žemės judinimo darbų metu. ***Šurfuose 1*** ir ***6*** fiksuotuose perkastuose sluoksniuose aptikta pavienių XVI a. pabaigos radinių. Taip pat šurfe 1, tirtame ploto ŠV dalyje,

1 pav. Puodo šonelių fragmentai. I. Kaplūnaitės nuotr.

Fig. 1. Fragments of pot walls.

0 5 cm

